

УДК 323.321

М. О. Вовк,
доктор філософії з менеджменту, старший викладач кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8173-0918>
В. Ю. Бабаєв,
к. держ. упр., доцент, доцент кафедри економічної політики та менеджменту,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,
м. Харків, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8652-2974>
С. В. Михайлов,
к. т. н., доцент, доцент кафедри підприємництва та торгівлі,
Київський кооперативний інститут бізнесу і права, м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5858-4668>
С. В. Янечко,
аспірант, Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-2115-3287>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.2.97

РОЗВИТОК ТЕХНОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

М. Vovk,
PhD in Management, Senior Lecturer of I. Markina Department of Management,
Poltava State Agrarian University, Poltava, Ukraine
V. Babaiev,
PhD in Public Administration, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Economic Policy and Management, V.N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv, Ukraine
S. Mykhailov,
PhD in Technical Science, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Enterprise and Trade, Kyiv Cooperative Institute of Business and Law, Kyiv, Ukraine
S. Yanechko,
Postgraduate student, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, Ukraine

DEVELOPMENT OF TECHNOLOGICAL MANAGEMENT OF AN INNOVATIVELY ORIENTED ENTERPRISE IN THE CONTEXT OF ENSURING SOCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF BUSINESS ACTIVITY

В статті розглянуто розвиток технологічного менеджменту інноваційно орієнтованого підприємства в контексті забезпечення соціально-економічної безпеки підприємницької діяльності. Доведено, що Технологічний менеджмент інноваційно орієнтованого підприємства є функціональним елементом системи забезпечення його стратегічного розвитку. Його завдання полягає у забезпеченні стабільності існування інноваційно орієнтованого підприємства, а також формування перспектив його сталого розвитку в майбутньому з урахуванням безпекових факторів. У системі забезпечення економічної безпеки інноваційно орієнтованих підприємств враховуються сучасні правові та організаційно-управлінські заходи. Основна мета управління технологією полягає в її своєчасному та ефективному впровадженні задля мінімізації витрат виробництва шляхом випуску конкурентоспроможної продукції. Реалізація технологічного менеджменту потребує ефективної комунікації між виробничими та управлінськими підрозділами з

метою оперативного реагування на потреби потенційних споживачів. Однією з важливих складових в процесі реалізації технологічного менеджменту є лідерство та мотивація, адже в більшості випадків колектив вважає, що впровадження інноваційних технологій спричинить значне скорочення персоналу інноваційно орієнтованого підприємства, що несе потенційну небезпеку, тому в таких випадках необхідно здійснювати своєчасну роз'яснювальну роботу та впроваджувати механізм перепідготовки спеціалістів задля того щоб інноваційні технології постійно розвивалися та підтримувалися на інноваційно орієнтованому підприємстві. Виходячи з цього, доцільним буде визначати поняття "технологічна реструктуризація підприємства" як комплексний процес управління, який полягає в індивідуальному та конструктивному оновленні виробничого потенціалу інноваційно орієнтованого підприємства, що пов'язано з технологічною трансформацією виробництва та техніко-технологічних засобів на більш сучасні та інноваційно-універсальні складові виробництва. Безпековий підхід заключається в актуалізації безпекової модусно-атрибутивної характеристики технологій і технічних характеристик виробленої продукції на основі сигнаторно-імпульсивної складової Agile-менеджменту в контексті забезпечення соціально-економічної безпеки підприємницької діяльності.

The article examines the development of technological management of an innovatively oriented enterprise in the context of ensuring social and economic security of entrepreneurial activity. It has been proven that technological management of an innovatively oriented enterprise is a functional element of the system of ensuring its strategic development. Its main task is to ensure the stability of the existence of an innovatively oriented enterprise, as well as the formation of prospects for its sustainable development in the future, taking into account safety factors. Modern legal and organizational and management measures are taken into account in the complex system of ensuring economic security of innovatively oriented enterprises. The main goal of technology management is its timely and effective implementation in order to minimize production costs by producing competitive products. The implementation of technological management requires effective communication between production and management units in order to promptly respond to the needs of potential consumers. One of the important components in the process of implementing technological management is leadership and motivation, because in most cases the team believes that the introduction of innovative technologies will cause a significant reduction in the staff of an innovatively oriented enterprise, which carries a potential danger, so in such cases it is necessary to carry out timely explanatory work and implement a mechanism for retraining specialists so that innovative technologies are constantly developed and maintained at an innovation-oriented enterprise. Based on this, it will be appropriate to define the concept of "technological restructuring of the enterprise" as a complex management process, which consists in the individual and constructive renewal of the production potential of an innovatively oriented enterprise, which is connected with the technological transformation of production and technical and technological means to more modern and innovative universal production components. The security approach consists in updating the security modus-attributive characteristics of technologies and technical characteristics of manufactured products on the basis of the signature-impulsive component of Agile management in the context of ensuring social and economic security of business activity.

Ключові слова: розвиток, технологічний менеджмент, інноваційно орієнтоване підприємство, соціально-економічна безпека, підприємницька діяльність.

Key words: development, technological management, innovation-oriented enterprise, socio-economic security, entrepreneurship.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Технологічний менеджмент інноваційно орієнтованого підприємства є функціональним елементом системи забезпечення його стратегічного розвитку. Його ос-

новне завдання полягає у забезпеченні стабільності існування інноваційно орієнтованого підприємства, а також формування перспектив його сталого розвитку в майбутньому з урахуванням безпекових факторів. У комплексній системі забезпечення економічної безпеки інноваційно орієнтованих підприємств враховуються сучасні правові та організаційно-управлінські захо-

ди. Забезпечення економічної безпеки інноваційно орієнтованого підприємства — одна із головних умов формування ефективної загальної системи безпеки. Водночас це є багатоплановим та складним управлінським завданням в контексті забезпечення соціально-економічної безпеки підприємницької діяльності.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ І НА ЯКІ СПИРАЄТЬСЯ АВТОР, ВИДІЛЕННЯ НЕ ВИРІШЕНИХ РАНИШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Розвиток системи технологічного менеджменту інноваційно орієнтованих підприємств в контексті забезпечення соціально-економічної безпеки підприємницької діяльності є актуальним науковим завданням, вирішення якого потребує формування ґрунтового теоретичного та практичного базису.

Актуальні проблеми розвитку, зокрема безпекового, інноваційно орієнтованих підприємств відображені в наукових працях учених світової та вітчизняної наукової спільноти. Проблема технологічного менеджменту підприємств приділяли увагу такі вітчизняні та зарубіжні науковці [1—20]. Але при цьому в наукових дослідженнях, що пов'язані із проблематикою технологічного управління існує значна різноспрямованість, яка потребує систематизації наукових знань та вдосконалення категорійно-понятійного апарату. Формування ефективної системи технологічного менеджменту в контексті забезпечення соціально-економічної безпеки підприємницької діяльності інноваційно орієнтованих підприємств, потребує нових підходів щодо її реалізації, що зумовило мету цього дослідження.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Формулювання цілей статті (постановка завдання) — дослідити розвиток технологічного менеджменту інноваційно орієнтованого підприємства в контексті забезпечення соціально-економічної безпеки підприємницької діяльності.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

В умовах постійного технологічного розвитку перед керівництвом інноваційно орієнтованого підприємства все більшого значення набуває ефективне управління технологічними процесами, що сприяє забезпеченню економічної безпеки. Адже з кожним роком значно зростає виробництво нових товарів та надання нових видів послуг, що потребують адекватних технологічних підходів для швидкого виробництва та виходу, як на внутрішній, так і на зовнішній ринок. Випуск нової якісної та конкурентоспроможної продукції забезпечує як економічну, так і продовольчу безпеку країни, що в реаліях сьогодення є актуальною проблемою, яка потребує детального дослідження.

Роль технологічного менеджменту для українських інноваційно орієнтованих підприємств, особливо високотехнологічних, має важливе значення. В умовах економічних та цифрових перетворень роль технології виробництва, технологічних ринків технологічної конкуренції є недооціненою. Більшість технологій, які в нашій країні є високими, складними, новітніми, унікальними, прогресивними не продаються ні на внутрішньому, ні на зовнішньому ринках. В цілому використання інструментарію технологічного менеджменту дозволить інноваційно орієнтованим підприємствам значно збагатити свій арсенал методів планування, а також підвищити ефективність використання всіх наявних ресурсів [7], зокрема безпекових.

Водночас, необхідно відмітити, що технологія виробництва продукції в Україні залишається високовитратною. Виробництво супроводжується значними витратами енергоресурсів. Ефективність використання наявних ресурсів значною мірою залежить від вдосконалення і результатів запровадження енергозберігаючої системи технологій і менеджменту. Одержані результати можна оцінити, застосовуючи відповідну методичку, яких бракує в процесі реалізації більш досконалих, сучасних технологій виробництва продукції [6] з урахуванням безпекового фактору.

Слід відмітити, що технологічний менеджмент в основному існує у вигляді окремих теорій і концепцій. Теорію і практикою технологічного менеджменту зроблено вагомий внесок у вирішення цілого ряду важливих проблем довгострокового технологічного розвитку інноваційно орієнтованого підприємства, які стосуються оцінки та посилення конкурентних позицій, виявлення нових можливостей розвитку, побудови відносин з державою, окупності витрат на власні розробки та купівлю технології, нейтралізацію загроз та посилюючих факторів ризику, корекцію галузей спеціалізації підприємств, що супроводжується відмовою від деяких видів діяльності та виходом на перспективні ринки збуту, інтернаціоналізацію діяльності, вибором партнерів за науково-виробничою кооперацією та визначенням форм взаємовідносин з ними, розробкою програм технічного переозброєння виробництва в поєднанні з комплексом соціальних проблем, координації дій різних підрозділів (науково-дослідних, виробничих, маркетингових, кадрових), укріплення інноваційного потенціалу інноваційно орієнтованого підприємства [7].

Перехід від світу VUCA у світ BANI, або систематизації подій, які ми переживаємо, і реакцій на них [14] характеризується активізацією виробництва нових видів товарів, що супроводжується новою технологією виробництва, яка в свою чергу потребує раціонального та ефективного технологічного менеджменту на інноваційно орієнтованому підприємстві, що дозволить скоротити нераціональне використання ресурсів та мінімізувати витрати на виробництво продукції. Починаючи з кінця XX століття, все більше набувають актуальності дослідження, що стосуються операційного, виробничого та технологічного менеджменту. Так, почали з'являтися праці науковців, що були пов'язані із ефективністю операційного менеджменту. Також досліджуються питання, щодо технологічного управління. Але при цьому в наукових дослідженнях, що пов'язані із про-

Рис. 1. Управління технологією як злиття

Джерело: [18].

блематикою технологічного управління, існує значна різноспрямованість, яка потребує систематизації наукових знань та вдосконалення категорійно-понятійного апарату. Формування ефективної системи технологічного менеджменту в контексті забезпечення економічної безпеки, потребує нових підходів щодо її реалізації. Разом з тим, перш ніж розглядати питання, які стосуються технологічного менеджменту та економічної безпеки, необхідно з'ясувати поняття технологія.

На думку Лігоненко Л. О. технологія — це те, яким чином відбуваються процеси виробництва чи здійснення процесів, це інструментарій і водночас методологія, яка забезпечує можливості зміни, удосконалення системи, в тому числі і управлінської [10].

В той же час технологія — це сукупність взаємопов'язаних елементів технології виробництва, технологічного управління та менеджменту якості, які забезпечують повноцінний процес виробництва конкурентоспроможної продукції або послуг.

Управління технологією було розроблено в середині 1980 р. Подальше наслідування послідовності Національного дослідницького університету відбулося в 1987 р., дослідження в управлінні технологіями дозволило розглянути технічні і управлінські проблеми. З'ясувалося, що технологічний менеджмент знаходиться на перетині площин, які пов'язані із наукою технології та менеджментом (рис. 1) [18].

Основна мета управління технологією полягає в її своєчасному та ефективному впровадженні задля мінімізації витрат виробництва шляхом випуску конкурентоспроможної продукції. Реалізація технологічного менеджменту потребує ефективної комунікації між виробничими та управлінськими підрозділами з метою оперативного реагування на потреби потенційних споживачів. Однією з важливих складових в процесі реалізації технологічного менеджменту є лідерство та мотивація, адже в більшості випадків колектив вважає, що впровадження інноваційних технологій спричинить значне скорочення персоналу інноваційно орієнтованого підприємства, що несе потенційну небезпеку, тому в таких випадках необхідно здійснювати своєчасну роз'яснювальну роботу та впроваджувати механізм перепідготовки спеціалістів задля того щоб інноваційні технології постійно розвивалися та підтримувалися на інноваційно орієнтованому підприємстві.

Проведення змістовного компаративного аналізу існуючих трактувань та думок дозволяє виокремити декілька принципово різних підходів до розкриття змісту, визначення мети, функцій та задач технологічного менеджменту, а саме [8]:

1) філософський, в основу якого покладено визнання метою технологічного менеджменту забезпечення технологічного розвитку, тобто стійких незворотних змін, набуття нової якості технологій, які використовуються на підприємстві;

2) цільовий, який акцентує увагу на розкритті змісту переважно стратегічного технологічного менеджменту в контексті завдань стратегічного управління підприємства в цілому;

3) процесний, прибічники якого виокремлюють та характеризують окремі етапи управлінського процесу;

4) функціональний, в межах якого дослідники характеризують окремі функції технологічного менеджменту;

5) ресурсний, центром управлінських зусиль в перелігу якого є процеси формування та використання технологічних ресурсів;

6) конкурентний, в якому цільове завдання технологічного менеджменту пов'язується перш за все з забезпеченням технологічної конкурентоспроможності підприємства.

На наш погляд, слід додати безпековий підхід, який буде заключатися в актуалізації безпекової модусно-атрибутивної характеристики технологій і технічних характеристик виробленої продукції на основі сигнаторно-імпульсивної складової Agile-менеджменту.

Іванова А. С. зазначає, що технологічний менеджмент може здійснюватися на основі проєктного та програмного підходів. В основі проєктного підходу лежить мета, яка встановлюється як проєкт бажаного стану підприємства у довгостроковій перспективі. Ця мета може припускати збільшення конкурентоспроможності та зайняття лідируючої позиції більшою часткою ринку, перехід на інші сегменти ринку, або інші якісні зміни діяльності інноваційно орієнтованого підприємства, які забезпечують вищу рентабельність та стійкість. При цьому припускається, що основні риси зовнішнього та внутрішнього середовища інноваційно орієнтованого підприємства можна буде спрогнозувати на довгостроковий період [7].

Проєктний підхід, який зорієнтований лише на довгострокові цілі, ефективний лише в умовах загальної економічної стабільності. Тому, якщо і є традиційним для існуючої практики управління, призводить до проєктів, які в кінцевому підсумку не можуть бути реалізованими: за період виконання проєкту ситуація встигає змінитися настільки, що цілі становляться неактуальними або недосяжними. Крім того, проєкти, побудовані в рамках цього підходу не містять у собі механізмів їх реалізації, які повинні бути розроблені додатково. Найвідомішими різновидами цього підходу, які використовуються в сучасній практиці управління, є: довгостро-

Таблиця 1. Етимологічний аналіз категорій "технологічний менеджмент", "операційний менеджмент", "технологічна реструктуризація"

Визначення	Автор, джерело	Рік
Категорія поняття «технологічний менеджмент»		
Технологічний менеджмент, спрямований на використання навичок, методів та механізмів управління з метою розробки	Мілько І.В. [13]	2015
Категорія поняття «технологічний менеджмент»		
Та впровадження нових технологій та більш ефективне використання наявних технологій та техніко-технологічних можливостей		
Технологічний менеджмент – це система принципів та методів прийняття та реалізації комплексу управлінських рішень, спрямованих на ефективне використання наявних технологічних ресурсів та забезпечення технологічного розвитку підприємства.	Лігоненко Л.О. [9, с. 154]	2016
«Техніко-технологічний розвиток», під яким пропонується розуміти безперервний, спрямований, закономірний процес із техніко-технологічного удосконалення виробничого процесу, пошуку нових технологічних рішень, розроблення та впровадження технічних і технологічних інновацій при ефективному використанні існуючих або впровадженні нових основних засобів, прогресивних технологічних процесів та нових методів управління з метою підвищення ефективності й безпеки виробничої діяльності підприємства.	Шевлюга О.Г. [17]	2015
Технологічний менеджмент – це підтримка і покращення конкурентної позиції використання технологій компанії. Управління технологіями повинно складатись з трьох головних чинників: лідерство, мотивація їх – співробітників і відповідне управління технологією.	Лі-Хуа Р., Халілі Т. [20]	2006
Технологічний менеджмент – це створення синергії між усіма факторами (тобто дослідження, розробка, планування, інженерія, машини, програмне забезпечення, виробництво та комунікація), щоб змусити їх працювати разом у найефективніший спосіб отримати прибуток для компанії в довгостроковій перспективі.	Кропсу-Вехкапера Х., Хаапасало Х., Русанен Ж.-П. [19]	2009
Технологічний менеджмент – враховує зміну поколінь техніки та науково-технічного напрямку, вибір прикладних досліджень, пов'язаних з оновленням у майбутньому відповідної продукції тощо. Технологічний менеджмент сприяє формуванню підприємств нового типу, які з'являються під впливом інтелектуального капіталу, сприяє переходу України до відкритої економіки, яка спирається на такі складові системи, які дозволять в короткі строки з високою ефективністю використати у виробництві інтелектуальний і науково-технічний потенціал країни.	Бутнік-Сіверський О.Б. [2]	2016
Категорія поняття «операційний менеджмент»		
Операційний менеджмент – це система реалізації управлінських рішень щодо розробки, проектування, планування, контролю, забезпечення та організації функціонування виробничих систем підприємства.	Федулова Л. І., Декалюк О. В. [16, с. 22]	2015
Операційний менеджмент являє собою управлінську діяльність, що полягає у безпосередньому керівництві роботою працівників, виконанні оперативних планів і графіків випуску продукції та надання послуг. Операційний менеджмент відповідає за управління продуктивними	Дорофеев О.В. [4, с. 5]	2002
Категорія поняття «операційний менеджмент»		
Операційний менеджмент відповідає за управління продуктивними системами, тобто системами, які створюють товари або надають послуги (або і те, й інше).		
Операційний менеджмент – це менеджмент у процесі створення товарів і надання послуг, який здійснюється на рівні операцій, починаючи із забезпечення організації входами (потрібними ресурсами) та впровадженні їх трансформації у виходи (готові товари й послуги).	Микитенко Н.В. [12, с. 6]	2002
Категорія поняття «технологічна реструктуризація»		
Технологічна і виробнича реструктуризація полягає у: скороченні зайвих основних і обігових коштів; продаж непотрібних соціальних активів; придбання сучасної техніки й обладнання; впровадженні нових методів виробництва, економічно ефективних і проєктованих; освоєнні нових напрямів діяльності; розробленні нових або вдосконаленні існуючих продуктів; підвищенні якості продукції; зміні профілю виробництва; підвищенні безпеки праці на виробництві; ліквідації зайвих будівель, приміщень тощо.	Фалович В.А. [15]	2012
Технологічний реінжиніринг слід розглядати як ефективний механізм санації проблемних підприємств на основі радикальної зміни використовуваних технологій. Його слід здійснювати в комплексі з інноваційним інжинірингом, організаційним перепроектування виробничих відносин і системи управління, соціальним реінжинірингом, реінжинірингом бізнес-процесів та логістичним реінжинірингом. Основною метою технологічного реінжинірингу є інноваційно-технологічний прорив на пріоритетних напрямках сучасного промислового виробництва. Фактично мова йде про цілеспрямовані інноваційні перетворення у виробничо-технологічній сфері.	Мехович С.А., Захарченков А.С. [11]	2017
Технічну реструктуризацію пов'язують із забезпеченням такого стану підприємства, за якого воно досягає відповідного рівня виробничого потенціалу, технологій, «ноу-хау», управлінських навичок, кваліфікації персоналу, ефективних систем постачання й логістики, тобто всього того, що дає підприємству змогу виходити на ринок з ефективною та конкурентоспроможною продукцією.	Божко В.П., Кашеева І.О. [1]	2012
Технологічна реструктуризація підприємства – це комплексний процес управління, який полягає в індивідуальному та конструктивному оновленні виробничого потенціалу підприємства, що пов'язано з технологічною трансформацією виробництва та техніко-технологічних засобів на більш сучасні та інноваційно-універсальні складові виробництва. Технологічну реструктуризацію не можна впроваджувати фрагментарно її необхідно виконувати комплексно, тому що цей процес управління – це сукупність взаємопов'язаних технологічних елементів виробництва, які спрямовані на ефективну зміну ефективного виробництва за для подальшого ефективного функціонування підприємства	Вовк М.О. [3]	2019

Джерело: узагальнено на основі [1; 2; 3; 4; 9; 11; 12; 13; 15; 16; 17; 19; 20].

кове планування та стратегічне планування — відрізняються методами прогнозування майбутнього. В довгостроковому плануванні прогноз здійснюється на основі тих тенденцій, які можна врахувати в момент складання плану та які екстраполюються в майбутнє. При стратегічному плануванні виходять з того, що в загальній динамічній ситуації існуючі тенденції не можуть бути розповсюджені на достатньо довгий час і будують прогноз на основі як вивчення тенденцій, так і прогнозування

подій, які можуть викликати зміни — появу нових можливостей або загроз. З їх врахуванням формується мета технологічного розвитку. Водночас, прогнозування можливих подій, загроз, необхідна відносна загальна стабільність на весь період стратегічного планування [7], тобто безпекова складова є наразі важливою.

Для подальшого дослідження процесу технологічного менеджменту необхідно здійснити етимологічний аналіз категорії технологічний менеджмент (табл. 1).

Технологічну реструктуризацію не можна впроваджувати фрагментарно її необхідно виконувати комплексно, тому що цей процес управління — це сукупність взаємопов'язаних технологічних елементів виробництва, які спрямовані на ефективну зміну ефективного виробництва за для подальшого ефективного функціонування підприємства в умовах трансформаційних змін [3; 5].

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Поняття "технологічна реструктуризація підприємства" є багатоаспектним та широким поняттям. Виходячи з цього, доцільним буде визначати поняття "технологічна реструктуризація підприємства" як комплексний процес управління, який полягає в індивідуальному та конструктивному оновленні виробничого потенціалу інноваційно орієнтованого підприємства, що пов'язано з технологічною трансформацією виробництва та техніко-технологічних засобів на більш сучасні та інноваційно-універсальні складові виробництва. Безпековий підхід, який буде заключатися в актуалізації безпекової модусно-атрибутивної характеристики технологій і технічних характеристик виробленої продукції на основі сигнаторно-імпульсивної складової Agile-менеджменту в контексті забезпечення соціально-економічної безпеки підприємницької діяльності.

Література:

1. Божко В. П., Кашчєєва І. В. У чому секрет успішної реорганізації. Бізнес-Інформ. № 8. 2012. С. 181—183.
2. Бутнік-Сіверський О. Б. Майнові права інтелектуальної власності в сфері інтересів підприємництва. Інтелект ХХІ. № 4. 2016. С. 46—56.
3. Вовк М. О. Економічна сутність поняття технологічної реструктуризації підприємства в умовах трансформаційних змін. Економічний форум. 2019. № 2. С. 135—141.
4. Дорофєєв О. В. Організаційні та економічні аспекти операційного менеджменту в АПК: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.02 "Підприємництво, менеджмент та маркетинг". Київ, 2002. 18 с.
5. Дячков Д. В., Вовк М. О. Економічна сутність реструктуризації підприємства. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. "Економічний розвиток: теорія, методологія, управління". Nemoros s.r.o. Prague, 2018. С. 20—26.
6. Іваненко Ф. В. Застосування методології оцінки ефективності енергозберігаючих технологій. Навчальні інновації та їхній вплив на якість університетської освіти: зб. матеріалів наук.-метод. конф., 29 січня 2003 р. Київ: КНЕУ, 2003. С. 431—433.
7. Іванова А. С. Технологічний менеджмент як базис при вирішенні завдань управління технологічним розвитком підприємства. Імперативи та інноваційні механізми забезпечення гідної праці в умовах становлення нової економіки: зб. тез доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф., 25—26 квітня 2017 р. Київ: КНЕУ, 2017. С. 307—311.
8. Лігоненко Л. О. Нова парадигма технологічного менеджменту. Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф., 29—30 березня 2017 р. Київ: КНЕУ, 2017. С. 69—72.
9. Лігоненко Л. О. Теоретико-методологічні засади технологічного менеджменту. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2016. № 3. С. 145—160.
10. Лігоненко Л. О. Технологічний розвиток підприємства як об'єкт управління. Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки. 2016. Вип. 31 (1). С. 63—69.
11. Мехович С. А. Захарченков А. С. Концептуальна основа проведення технологічного реінжинірингу на машинобудівних підприємствах. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2012. № 4. С. 179—185.
12. Микитенко Н. В. Вдосконалення операційного менеджменту на підприємствах роздрібної торгівлі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.02 "Підприємництво, менеджмент та маркетинг". Київ, 2002. 21 с.
13. Мілько І. В. Концептуальні підходи до управління технологічною конкурентоспроможністю підприємств. Економіка та держава. 2015. № 2. С. 118—121.
14. Нові виклики: прощай, світ VUCA, ласкаво просимо у світ BANI. URL: <https://mind.ua/openmind/20235173-novi-vikliki-proshchaj-svit-vuca-laskavo-prosimo-u-svit-bani> (дата звернення: 02.02.2022).
15. Фалович В. А. Реструктуризація ланцюга поставок у контексті розвитку його емерджентних властивостей. Науковий журнал "Бізнес-інформ". URL: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2017-2_0-pages196_202.pdf (дата звернення: 22.10.2023).
16. Федуллова Л. І., Декалюк О. В. Управління операційною системою виробничого підприємства: монографія. Хмельницький: ХНУ, 2015. 206 с.
17. Шевлюга О. Г. Організаційно-економічні засади управління техніко-технологічним розвитком машинобудівного підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Сум. держ. ун-т. Суми, 2015. 20 с.
18. Chanaron J.-J., Dominique Jolly. Technological management: Expanding the perspective of management of technology. URL: https://www.researchgate.net/publication/235286828_Technological_management_-_Expanding_the_perspective_of_management_of_technology (дата звернення: 22.10.2023).
19. Kropsu-Vehkapera H., Haapasalo H., Rusanen J.-P. Analysis of Technology Management Functions in Finnish High Tech Companies. The Open Management Journal. 2009. № 2. P. 1—10.
20. Li-Hua R., Khalil T. Technology management in China: a global perspective and challenging issues. J Technol Manage China. 2006. № 1 (1). P. 9—26.

References:

1. Bozhko, V.P. and Kashcheeva, I.V. (2012), "What is the secret of successful reorganization", Biznes-Inform, vol. 8, pp. 181—183.
2. Butnik-Siverskyi, O.B. (2016), "Property rights of intellectual property in the field of business interests", Intellect XXI, vol. 4, pp. 46—56.

3. Vovk, M.O. (2019), "The economic essence of the concept of technological restructuring of the enterprise in the conditions of transformational changes", *Ekonomichnyy forum*, vol. 2, pp. 135—141.

4. Dorofeev, O.V. (2002), "Organizational and economic aspects of operational management in the agricultural sector", Abstract of Ph.D. dissertation, Economy, Kyiv, Ukraine.

5. Dyachkov, D.V. and Vovk, M.O. (2018), "Economic essence of enterprise restructuring", *Materialy Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi. "Ekonomichnyy rozvytok: teoriya, metodolohiya, upravlinnya"* [Materials of the International Scientific and Practical Conference. "Economic development: theory, methodology, management"], Nemoros s.r.o., Prague, pp. 20—26.

6. Ivanenko, F.V. (2003), "Application of the methodology for evaluating the effectiveness of energy-saving technologies", *Navchal'ni innovatsiyi ta yikhniy vplyv na yakist' universytets'koyi osvity: zb. materialiv nauk.-metod. konf.* [Educational innovations and their impact on the quality of university education: collection of materials of the scientific and methodological conference], KNEU, Kyiv, Ukraine, pp. 431—433.

7. Ivanova, A.S. (2017), "Technological management as a basis for solving the tasks of managing the technological development of the enterprise", *Imperatyvy ta innovatsiyi mekhanizmy zabezpechennya hidnoyi pratsi v umovakh stanovlennya novoyi ekonomiky: zb. tez dop. uchasnykiv Mizhnar. nauk.-prakt. konf.* [Imperatives and innovative mechanisms for ensuring decent work in the conditions of the formation of a new economy: a collection of theses of reports of the participants of the International Scientific and Practical Conference], KNEU, Kyiv, Ukraine, pp. 307—311.

8. Ligonenko, L.O. (2017), "New paradigm of technological management", *Innovatsiyne pidpryemnytstvo: stan ta perspektyvy rozvytku: zb. materialiv II Vseukr. nauk.-prakt. konf.* [Innovative entrepreneurship: state and prospects of development: a collection of materials of the II All-Ukrainian Scientific and Practical Conference], KNEU, Kyiv, Ukraine, pp. 69—72.

9. Ligonenko, L.O. (2016), "Theoretical and methodological foundations of technological management", *Marketynh i menedzhment innovatsiy*, vol. 3, pp. 145—160.

10. Ligonenko, L.O. (2016), "Technological development of the enterprise as an object of management", *Visnyk Pryazovs'koho derzhavnoho tekhnichnoho universytetu. Seriya: Ekonomichni nauky*, vol. 31 (1), pp. 63—69.

11. Mehovich, S.A. and Zakharchenkov, A.S. (2012), "Conceptual basis of technological reengineering at machine-building enterprises", *Marketynh i menedzhment innovatsiy*, vol. 4, pp. 179—185.

12. Mykytenko, N.V. (2002), "Improving operational management at retail enterprises", Abstract of Ph.D. dissertation, Economy, Kyiv, Ukraine.

13. Milko, I.V. (2015), "Conceptual approaches to the management of technological competitiveness of enterprises", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 2, pp. 118—121.

14. Stehostenko, I. (2023), "New Challenges: Goodbye VUCA world, welcome to BANI world", available at: <https://mind.ua/openmind/20235173-novi-vikliki-proshchaj-svit-vuca-laskavo-prosimo-u-svit-bani> (Accessed 02.02.2023).

15. Falovych, V.A. (2017), "Supply chain restructuring in the context of the development of its emergent properties", *Naukovyy zhurnal "Biznes-inform"*, available at: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2017-2_0-pages196_202.pdf (Accessed 22.10.2023).

16. Fedulova, L.I. and Dekalyuk, O.V. (2015), *Upravlinnia operatsijnoiu systemoiu vyrobnychoho pidpryemstva* [Management of the operational system of a manufacturing enterprise], KHNU, Khmel'nyts'kyy, Ukraine.

17. Shevlyuga, O.G. (2015), "Organizational and economic principles of management of technical and technological development of a machine-building enterprise", Abstract of Ph.D. dissertation, Economy, Kyiv, Ukraine.

18. Chanaron, J.-J. and Dominique, J. (2016), "Technological management: Expanding the perspective of management of technology", available at: https://www.researchgate.net/publication/235286828_Technological_management_Expanding_the_perspective_of_management_of_technology (Accessed 22.10.2023).

19. Kropsu-Vehkpera, H. Haapasalo, H. and Rusanen, J.-P. (2009), "Analysis of Technology Management Functions in Finnish High Tech Companies", *The Open Management Journal*, vol. 2, pp. 1—10.

20. Li-Hua, R. and Khalil, T. (2006), "Technology management in China: a global perspective and challenging issues", *J Technol Manage China*, vol. 1 (1), pp. 9—26.
Стаття надійшла до редакції 11.01.2024 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

**Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)
Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292**

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663